

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

**Α Π Ο Φ Α Σ Η
116/2025**

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου, συνήλθε στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 16.06.2025 και ώρα 11:00, προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιγλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο, Ευτύχιο Παλλήκαρη, Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη, Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό και Ιωάννη Μιχελάκη. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Ελένη Χατζηνικολάου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν ο έλεγχος της αδιάλειπτης λειτουργίας του ραδιοφωνικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «ΡΥΘΜΟΣ 104,4 FM» Νομού Κοζάνης, ιδιοκτησίας του ιδιώτη Δημήτριου Γογούση.

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 126/29.5.2025, ο οποίος ανατέθηκε στον ειδικό επιστήμονα-νομικό Γεώργιο Αναγνωσταρά. Ο Ειδικός Επιστήμονας κατέθεσε την με αριθμό πρωτοκόλλου 854/ΕΣ/2.6.2025 νομική του εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης δεν παρέστη αυτοπροσώπως εκπρόσωπος του ιδιοκτησιακού φορέα του ραδιοφωνικού σταθμού, ούτε εκπροσωπήθηκε από πληρεξούσιο δικηγόρο, παρότι ο τελευταίος είχε κληθεί εμπροθέσμως και προσηκόντως στα στοιχεία του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του ραδιοφωνικού σταθμού που είναι καταχωρημένα στο οικείο Μητρώο Επιχειρήσεων του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης.

Αμέσως μετά, η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως. Παρέστησαν τα αυτά ως άνω μέλη της και η αυτή ως άνω γραμματέας. Παρέστη επίσης και ο

ανωτέρω εισηγητής, ο οποίος ανέπτυξε το ζήτημα προφορικά και αποχώρησε. Η Ολομέλεια, αφού μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Νομικό Μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεοράσεως. Ο έλεγχος αυτός λαμβάνει και την μορφή του καθεστώτος της προηγούμενης αδείας.
2. Κατά το άρθρο 53 παρ. 1 του Ν. 2778/1999: *«Οι ραδιοφωνικοί σταθμοί, που λειτουργούσαν την 1η Νοεμβρίου 1999, θεωρούνται ως νομίμως λειτουργούντες μέχρι την έκδοση της απόφασης του Υπουργού Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης η οποία προβλέπεται στο άρθρο 7 παρ. 2 του ν. 2328/ 1995, για την προκήρυξη συγκεκριμένων θέσεων αδειών λειτουργίας τοπικών ραδιοφωνικών σταθμών»*. Επίσης, κατά το άρθρο 40 παρ. 1 του Ν. 4779/2021: *«Οι ραδιοφωνικοί σταθμοί, που περιλαμβάνονται στο οικείο Μητρώο του Ε.Σ.Ρ., εποπτευόμενοι ως νομίμως λειτουργούντες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, συνεχίζουν να εκπέμπουν νόμιμα, έως ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία χορήγησης ραδιοφωνικών αδειών. Ως καταληκτική προθεσμία για τη διαδικασία αδειοδότησης των ραδιοφωνικών σταθμών ορίζεται η 31^η.12.2025»*, σύμφωνα με την παράγ. 2 περ. β' του άρθρου 35 του Ν. 5167/2024.
3. Κατά το άρθρο 11 παρ. 4 του Ν. 3592/2007: *«Οι φορείς άδειας τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών σταθμών πρέπει να διασφαλίζουν την αδιάλειπτη λειτουργία τους...»*.
4. Τέλος, κατά το άρθρο 20 παρ. 1 και το άρθρο 21 παρ. 1 περ. γ του Ν. 4070/2012 (με το οποίο ενσωματώθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο σχετικές Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης): *«Το φάσμα ραδιοσυχνοτήτων αποτελεί σπάνιο πόρο, η διαχείριση του οποίου συνιστά κυριαρχικό δικαίωμα του Κράτους, καθώς και δημόσιο αγαθό με σημαντική κοινωνική, πολιτιστική και οικονομική αξία». «Η χρήση ραδιοσυχνοτήτων επιτρέπεται στο πλαίσιο των Γενικών Αδειών. Δικαιώματα χρήσης ραδιοσυχνότητας χορηγούνται όπου κρίνεται αναγκαίο ώστε... να διαφυλάσσεται η αποτελεσματική χρήση του φάσματος...»*.

Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών, μεταξύ τους και προς τη γενική αρχή της λογικής συνοχής και ενότητας της έννομης τάξης, συνάγονται τα ακόλουθα:

(α) Ότι μεταξύ του Κράτους και του προσώπου, που χρησιμοποιούσε μια ραδιοφωνική συχνότητα δημιουργείται μια ιδιόρρυθμη (*sui generis*) δημοσίου δικαίου έννομη σχέση (προσομοιάζουσα με εκείνη της κατοχής και χρήσης δημοσίου κτήματος), με την οποία παρέχεται στον χρήστη η δυνατότητα πραγματοποίησης ραδιοφωνικών εκπομπών κατά τον μεταγενέστερο της 1.11.1999 χρόνο.

(β) Ότι εξαιτίας του όλως εξαιρετικού χαρακτήρος της ρύθμισης - αφού δι' αυτής επιδιώκεται η έννομη τακτοποίηση έκνομης δραστηριότητας - και της ως εκ τούτου ανάγκης οι σχετικές διατάξεις να ερμηνεύονται στενώς, παρέχεται στον δικαιούχο η δυνατότητα χρήσης της συγκεκριμένης και μόνο συχνότητας και όχι οποιασδήποτε άλλης ή του ραδιοφωνικού φάσματος γενικώς.

(γ) Ότι για όσο χρονικό διάστημα ο σταθμός εκπέμπει ραδιοφωνικό πρόγραμμα είτε εντελώς αυθαίρετα, είτε επειδή «θεωρείται νομίμως λειτουργών», οφείλει - για την ταυτότητα του νομικού λόγου, και δη κατά μείζονα λόγο - να πληροί τις προϋποθέσεις και να τηρεί τις υποχρεώσεις που εκ της νομοθεσίας προβλέπονται για νομίμως αδειοδοτημένους ραδιοφωνικούς σταθμούς, αφού, υπό την αντίθετη εκδοχή, θα προέκυπτε το προφανές άτοπο να αποδίδεται στην βούληση του Νομοθέτη η πρόθεση να υπαγάγει τους νομοταγείς πολίτες, δηλαδή τους κατόχους νόμιμης άδειας σε δυσμενέστερη θέση έναντι των αδικοπραγούντων, δηλαδή των αυθαίρετων χρηστών του φάσματος (πρβλ. σχετικώς Ολ. ΣτΕ 3578/2010 και ΑΠ 1701/2014).

(δ) Ότι ένας τέτοιος όρος ύπαρξης της έννομης σχέσης και μια αντίστοιχη υποχρέωση του χρήστη μιας ραδιοφωνικής συχνότητας είναι η διαρκής και αδιάλειπτη λειτουργία του σταθμού, η διακοπή της λειτουργίας του οποίου επιφέρει αυτοδίκαιη κατάργηση της όλης έννομης σχέσης μεταξύ του δικαιούχου και του Κράτους (το οποίο μάλιστα, με βάση και τους διεθνείς κανόνες, δεν έχει δικαίωμα αποθεματοποίησης του ραδιοφωνικού ή του τηλεοπτικού φάσματος).

II. Πραγματικό Μέρος

Από τα στοιχεία του φακέλου, προκύπτουν τα ακόλουθα.

Ο ραδιοφωνικός σταθμός είναι κάτοχος της με αριθμό 16/28.2.2006 ΒΝΛ, η οποία του χορηγήθηκε από το Ε.Σ.Ρ. σε εφαρμογή του άρθρου 53 του Ν. 2778/1999, και νομιμοποιείται να εκπέμπει από τη συχνότητα 104,4 MHz και τη θέση εκπομπής ΚΑΣΤΑΝΙΑ του Νομού Κοζάνης. Συνεχίζει επομένως να καλύπτεται καταρχήν από το μεταβατικό καθεστώς της νομίμου λειτουργίας βάσει των όσων προβλέπονται σήμερα στο άρθρο 40 παρ. 1 του Ν. 4779/2021.

Με το με αριθμό πρωτοκόλλου 2458/06.05.2025 έγγραφο εισφέρθηκε η πληροφορία ότι ο ελεγχόμενος ραδιοφωνικός σταθμός είχε σταματήσει τη λειτουργία του πριν από περίπου 2 έτη.

Ο ισχυρισμός αυτός επιβεβαιώνεται από τις με αριθμό πρωτοκόλλου 736/14.02.2025, 5583/15.10.2024, 5295/19.10.2023 και 3102/06.06.2023 τεχνικές εκθέσεις της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων. Από τις εκθέσεις αυτές προκύπτει η μη καταγραφή του εν θέματι ραδιοφωνικού σταθμού και στους τέσσερις ελέγχους που πραγματοποιήθηκαν από τις 9 Μαρτίου 2023 έως και τις 5 Φεβρουαρίου 2025 στο νόμιμο κέντρο εκπομπής του ραδιοφωνικού σταθμού. Η τελευταία τεχνική μέτρηση στην οποία ο ραδιοφωνικός σταθμός έχει καταγραφεί είναι στις 16 Σεπτεμβρίου 2022 (έκθεση με αριθμό πρωτοκόλλου 5851/13.10.2022).

III. Υπαγωγή

Κατά τα αναφερόμενα στο νομικό μέρος της παρούσας και όπως έχει ήδη κριθεί και με την ΣτΕ 442/2024 απόφαση (σκ. 9), στην περίπτωση που ένας νομίμως λειτουργών ραδιοφωνικός σταθμός σταματήσει την εκπομπή προγράμματος, στη συχνότητα από την οποία εξέπεμπε, η ανάκληση της βεβαίωσης νομίμου λειτουργίας του και η συνεπεία αυτής διαγραφή του από τον πίνακα νομίμως λειτουργούντων ραδιοφωνικών σταθμών αποτελεί το μόνο πρόσφορο μέσο για την αποκατάσταση της νομιμότητας, ήτοι της επιστροφής της ραδιοφωνικής συχνότητας στο Κράτος, το οποίο μπορεί να προβεί κατόπιν των παγίων ρυθμίσεων σε νόμιμη παραχώρηση της χρήσης της. Δεν αποτελεί εξάλλου κύρωση η υπό τις ανωτέρω συνθήκες ανάκληση της βεβαίωσης νομίμου λειτουργίας ενός ραδιοφωνικού σταθμού, αλλά επίρρωση του γεγονότος ότι έχει σταματήσει να υφίσταται πλέον ένας από τους όρους βάσει των

οποίων είχε υπαχθεί ο σταθμός αυτός στο προσωρινό καθεστώς νομιμότητας των ραδιοφωνικών επιχειρήσεων (ΣτΕ 3223/2015).

Στην προκειμένη εξάλλου περίπτωση, η επί σειρά ετών μη λειτουργία του ραδιοφωνικού σταθμού προκύπτει από πολυάριθμες τεχνικές μετρήσεις της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων. Δεν πρόκειται κατά συνέπεια για μεμονωμένες μετρήσεις που θα απαιτούσαν την συνεκτίμηση και περαιτέρω στοιχείων περί της μη λειτουργίας του ραδιοφωνικού σταθμού (πρβλ. ΣτΕ 442/2024). Ενόψει τούτων και με βάση τα προεκτεθέντα, διαπιστώνεται η διακοπή της λειτουργίας του ραδιοφωνικού σταθμού «ΡΥΘΜΟΣ 104,4 FM» Νομού Κοζάνης, καθώς και η διακοπή της έννομης σχέσης του φορέως που λειτουργούσε τον εν λόγω σταθμό με την ραδιοφωνική συχνότητα 104,4 FM. Ως εκ τούτου, η συχνότητα αυτή ανήκει πλέον (και κατά χρήση) αποκλειστικά και μόνον στο Ελληνικό Κράτος, πράγμα που πρέπει να αναγνωρισθεί.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Διαπιστώνει ομόφωνα ότι ο ραδιοφωνικός σταθμός με τον διακριτικό τίτλο «ΡΥΘΜΟΣ 104,4 FM» Νομού Κοζάνης, ιδιοκτησίας του ιδιώτη Δημήτριου Γογούση, έχει παύσει να λειτουργεί.

Αποφασίζει τη διαγραφή του από τον Πίνακα Λειτουργούντων Ραδιοφωνικών Σταθμών.

Αναγνωρίζει ότι η ραδιοφωνική συχνότητα 104,4 FM, στην οποία αυτός εξέπεμπε, ανήκει (και κατά χρήση) αποκλειστικά και μόνον στο Ελληνικό Κράτος.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε την 16^η Ιουνίου 2025 και δημοσιεύθηκε την 20^η Νοεμβρίου 2025.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΥΤΕΡΠΗ ΚΟΥΤΖΑΜΑΝΗ-ΔΡΙΛΙΑ

ΕΛΕΝΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ